

Кримінальне право.

A photograph of a wooden gavel resting on a stack of books. The gavel is positioned diagonally across the books, with its head resting on the top book. The books are stacked on a wooden surface. The background is a plain, light-colored wall.

**Кримінальна
відповідальність**

Мета: створення умов для розвитку та самореалізації учнів, формувати навички та уміння, які дозволять майбутньому громадянину знайти своє місце в суспільстві, розуміти сутність процесів, які відбуваються у повсякденному житті, підготовка учнів до взаємодії із суспільним середовищем, до самореалізації їх як особистостей багатовимірного та різноманітного світу через засвоєння знань та формування відповідних компетенцій.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ І ПОНЯТТЯ

✓ *Покарання*

✓ *Злочин*

✓ *Суб'єкт злочину*

✓ *Об'єкт злочину*

✓ *Види злочинів*

✓ *Склад злочину*

✓ *Стадії злочину*

✓ *Співучасть у злочині*

✓ *Кримінальна відповідальність*

✓ *Протиправність діяння*

✓ *Винність діяння*

✓ *Караність діяння*

✓ *Співучасть*

✓ *Проста співучасть*

✓ *Складна співучасть*

✓ *Необхідна оборона*

✓ *Крайня необхідність*

✓ *Арешт*

✓ *Обмеження волі*

✓ *Громадські роботи*

✓ *Виправні роботи*

✓ *Конфіскація майна*

✓ *Обмеження волі*

✓ *Довічне позбавлення волі*

✓ *Додаткові покарання*

Залежно від функцій, покладених на співучасників злочину, розрізняють

Кримінальне право

Це система встановлених вищим законодавчим органом норм, що визначають підстави і принципи кримінальної відповідальності, а також, які суспільно небезпечні діяння є злочином і які покарання належить застосувати до осіб, котрі їх вчинили.

Кримінальний КОДЕКС України

з коментарем

Кримінальний кодекс України

5 квітня 2001 року ВРУ був прийнятий новий Кримінальний кодекс України, який вступив в дію 1 вересня 2001 року. Кримінальний кодекс розділений на Загальну і Особливу частини.

Загальна частина передбачає норми, в яких виражені завдання КК України.

Особлива частина визначає кримінальну відповідальність за окремі злочини і покарання до осіб, які їх вчинили.

Основні завдання кримінального законодавства України

Охорона суспільного ладу України, його політичної і економічної систем, захист державного суверенітету

Забезпечення захисту життя, здоров'я, честі і гідності громадян, їх конституційні права і свободи

Викорінювання усіляких порушень правопорядку і перш за все, злочинів.

Усунення причин, що їх породжують

Кримінальне покарання

- Кримінальне покарання - засіб державного примусу, що застосовується судом із винесенням вироку щодо особи, яка вчинила злочин. Це покарання застосовується лише за вироком суду.

Покарання полягає передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого.

Покарання не має на меті завдати фізичних страждань або принизити людську гідність.

Метою покарання є:

- кара за вчинений злочин;
- виправлення та перевиховання засуджених;
- запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами.

Судом можуть бути застосовані такі види покарань:

- 1) штраф;
- 2) позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу;
- 3) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;
- 4) громадські роботи;
- 5) виправні роботи;
- 6) службові обмеження для військовослужбовців;
- 7) конфіскація майна;
- 8) арешт;
- 9) обмеження волі;
- 10) тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців;
- 11) позбавлення волі на певний строк;
- 12) довічне позбавлення волі.

Штраф

- грошове стягнення, що накладається судом у випадках і межах, встановлених в Особливій частині КК України. У разі неможливості сплатити штраф суд може замінити несплачену суму штрафу покаранням у виді громадських робіт.

Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину

- спрямоване не лише на здійснення морального впливу на засудженого, а й на позбавлення тих переваг, які надають відповідні звання. Суд вправі застосувати це покарання лише при засудженні особи за особливо тяжкий злочин.

Виправні роботи

- встановлюються на строк від 6 місяців до 2-х років і відбуваються за місцем роботи засудженого. Із суми заробітку засудженого провадиться відрахування в дохід держави у розмірі, встановленого вирокком суду, в межах від 10 до 20%.

Громадські роботи

- полягають у виконанні засудженим у вільний від роботи чи навчання час безоплатних суспільно-корисних робіт, вид яких визначають органи місцевого самоврядування. Громадські роботи встановлюються на строк від 60 до 240 годин і відбуваються не більше як 4 години на день.

Службові обмеження

- застосовуються до засуджених військовослужбовців, крім військовослужбовців строкової служби, на строк від 6 місяців до 2-х років. Із суми грошового забезпечення засудженого провадиться відрахування в дохід держави у розмірі, встановленому вирокі суду, в межах від 10 до 20%.

Конфіскація майна

- полягає в примусовому безоплатному вилученні у власність держави всього або частини майна, яке є власністю засудженого. Конфіскація майна встановлюється за тяжкі та особливо тяжкі корисливі злочини.

Арешт

- полягає в триманні засудженого в умовах ізоляції і встановлюється на строк від 2 до 6 місяців. Арешт не застосовується до осіб віком до 16 років, вагітних жінок та до жінок, які мають дітей віком до 7-ми років.

Обмеження волі

- полягає у триманні особи в кримінально-виправних установах відкритого типу без ізоляції від суспільства в умовах здійснення за нею нагляду з обов'язковим залученням засудженого до праці. Обмеження волі встановлюється на строк від 1 до 5 років.

Тримання в дисциплінарному батальйоні

- застосовується до військовослужбовців строкової служби застосовується на строк від 6 місяців до 2 років.

Позбавлення волі

- полягає в ізоляції засудженого та поміщенні його на певний строк до кримінально-виправної установи. Позбавлення волі встановлюється на строк від 1 до 15 років.

Довічне позбавлення волі

- встановлюється за вчинення особливо тяжких злочинів і застосовується лише у випадках, спеціально передбачених КК України, якщо суд не вважає за можливе застосувати позбавлення волі на певний строк.

Види покарань

- Основні покарання: арешт, позбавлення волі на певний строк, довічне позбавлення волі, обмеження волі, виправні роботи, позбавлення права обіймати певні посади або на якийсь вид діяльності, штраф.
- Додаткові покарання: конфіскація майна; позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину, кваліфікаційного класу; позбавлення батьківських прав згідно з чинним законодавством.
- Позбавлення права обіймати певні посади або на якийсь вид діяльності та штраф можуть застосовуватися не тільки як основні, а й як додаткові покарання.

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ

Кримінальна відповідальність неповнолітніх

Кримінальній відповідальності підлягають особи, яким до вчинення злочину виповнилося 16 років.

Слід зазначити, що згідно з чинним законодавством вчинення злочину неповнолітнім є обставиною, що пом'якшує відповідальність.

Особи, які вчинили злочин у віці від 14 до 16 років, підлягають кримінальній відповідальності лише за:

- вбивство,
- навмисне заподіяння тілесних ушкоджень, що спричинили пошкодження здоров'я,
- зґвалтування,
- крадіжку, розбій, злісне чи особливо злісне хуліганство,
- умисне знищення чи пошкодження державного, колективного майна чи індивідуального майна громадян, що спричинили тяжкі наслідки,
- за навмисні дії, які можуть викликати аварію поїзда.

ВИДИ ПОКАРАНЬ ДЛЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

- До неповнолітніх застосовуються не всі види кримінальних покарань. Лише громадські роботи, позбавлення волі на певний строк, виправні роботи, штраф, арешт.
- Максимальний строк позбавлення волі 10 років (крім покарання за навмисне вбивство, коли строк позбавлення волі може становити до 15 років).

- Максимальна тривалість громадських робіт – 120 годин, в день неповнолітній може працювати лише 2 години.
- ***Види покарань до неповнолітнього***
- 1) Арешт може тривати від 15 до 45 діб.
- 2) Виправні роботи – від 2 місяців до 1 року.
- 3) Арешти, громадські роботи та виправні роботи можуть застосовуватися до неповнолітніх, які досягли 16 років.
- 4) Винного, який не досяг 14 або 16 років, піддають примусовим заходам виховного характеру, направленню до спеціального навчально-виховного закладу на строк до 3 років. До такого закладу направляють незважаючи на незгоду батьків і самої дитини.
- 5) До тих, хто вперше вчинив нетяжкі злочини, можуть бути застосовані умовне засудження або відстрочка виконання вироку.